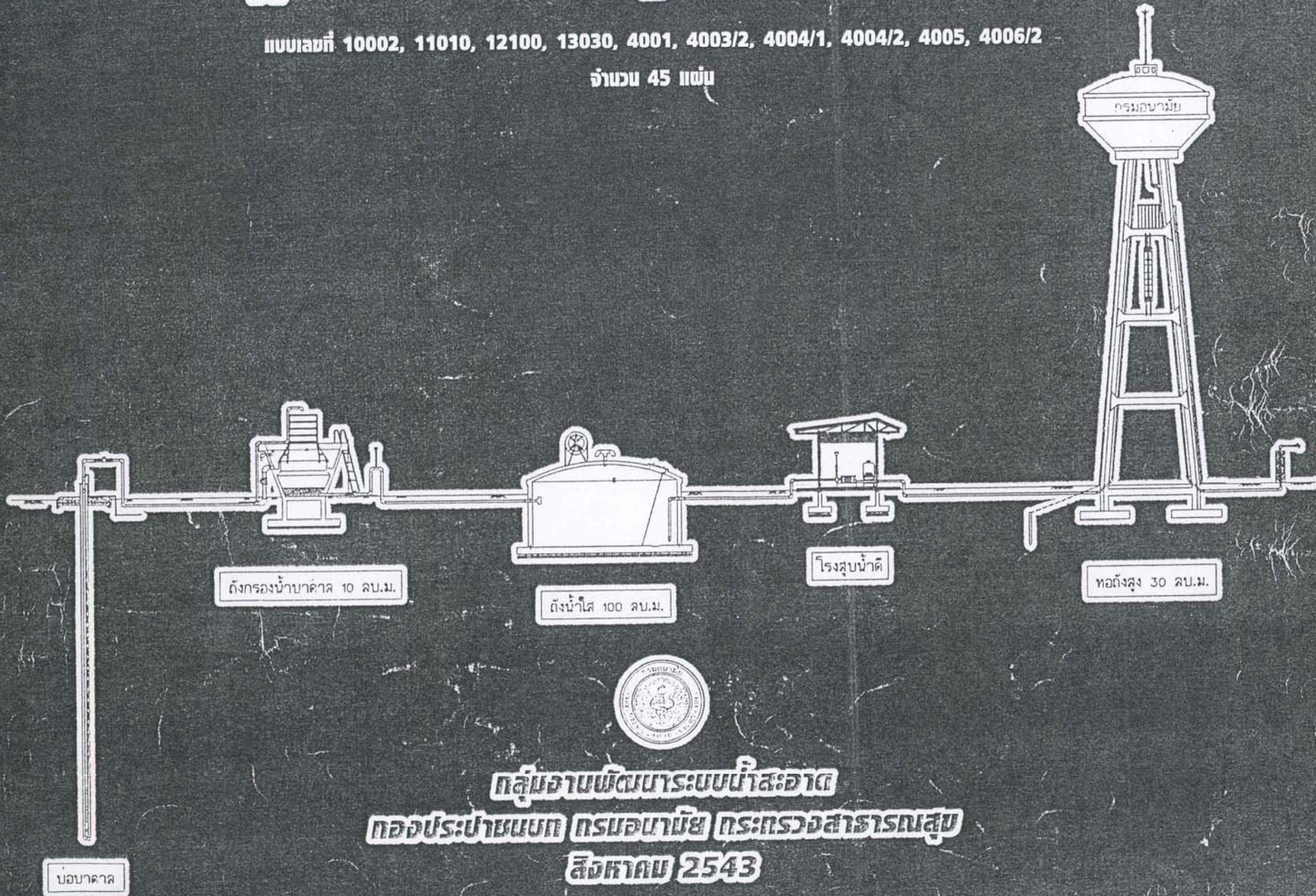

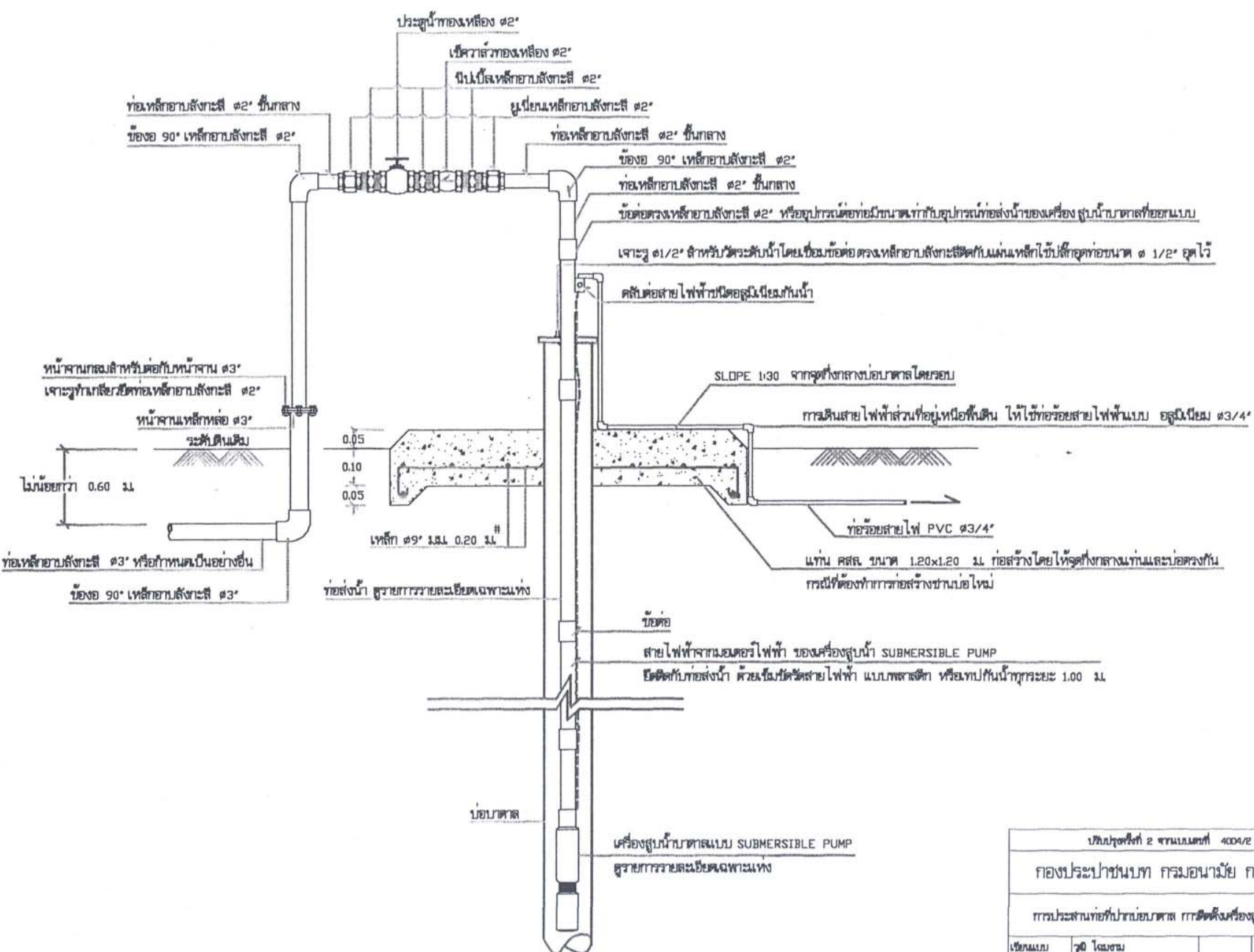
แบบมาตรฐานระบบประปาหมู่บ้าน แบบขนาดกลางขนาดใหญ่

แบบเลขที่ 10002, 11010, 12100, 13030, 4001, 4003/2, 4004/1, 4004/2, 4005, 4006/2

จำนวน 45 แผ่น

กลุ่มงานพัฒนาระบบน้ำสะอาด
 กองประปาชนบท กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
 สิงหาคม 2543

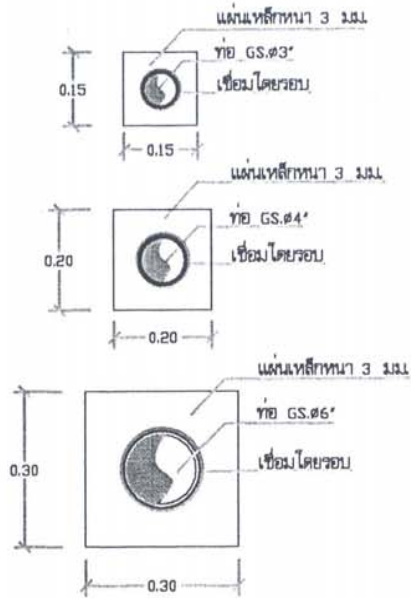

การประสาณท่อที่ปากบ่อบาดาล การติดตั้งเครื่องสูบน้ำบาดาล แบบขั้บเม็สซีบีบีล 1:10

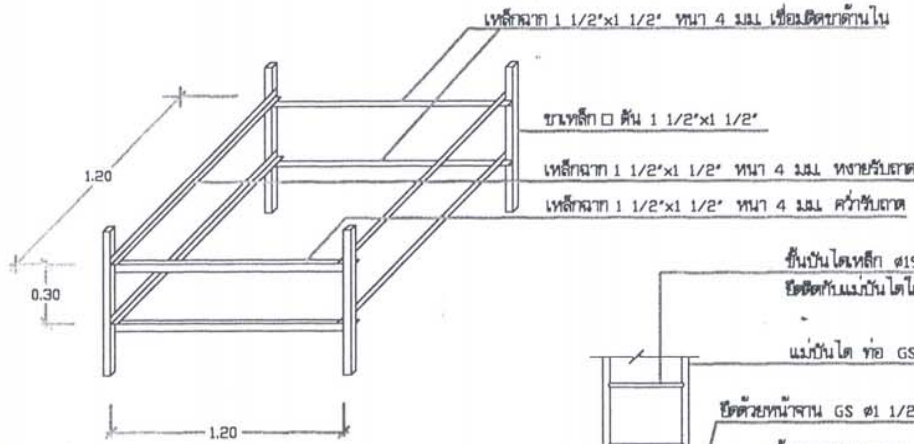
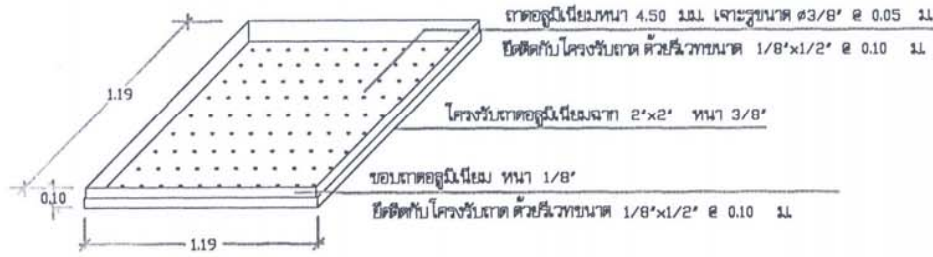
วันที่ปฏิบัติงานที่ 2 จำนวนแบบที่ 4004/2 ลงวันที่ ๒๖.๒๕๖3

กองประปาชนบท กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข			
การประสานท่อที่ปากบ่อบาดาล การติดตั้งเครื่องสูบน้ำบาดาลแบบขั้บเม็สซีบีล			
เขียนแบบ ตรวจ วิศวกร หัวหน้าช่าง ผอ.กองประปา	วุฒิ โฉมงาม นิจดา พิระโยธิน กฤษฏ์ โกทอง วโรจน์ วิริยะวิเศษ วิเชียร จุ้จุงเรือง	มาตรฐาน 1:10 แบบเลขที่ 4004/2 แผ่นที่ 1/1	มาตรฐาน 1:10 4004/2 1/1

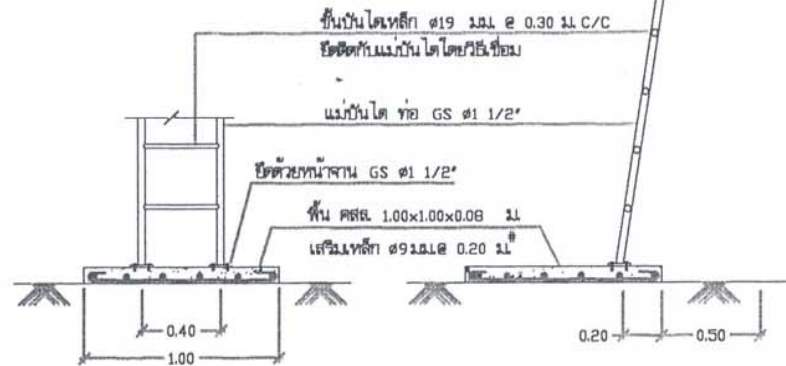

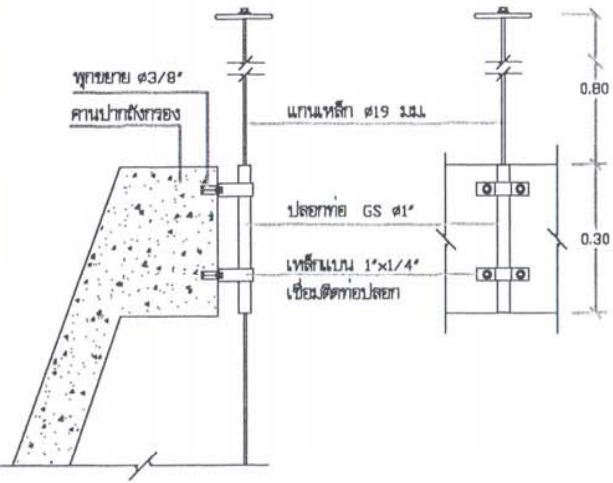
แบบขยายท่อจุดที่ผ่านผนัง 1:10

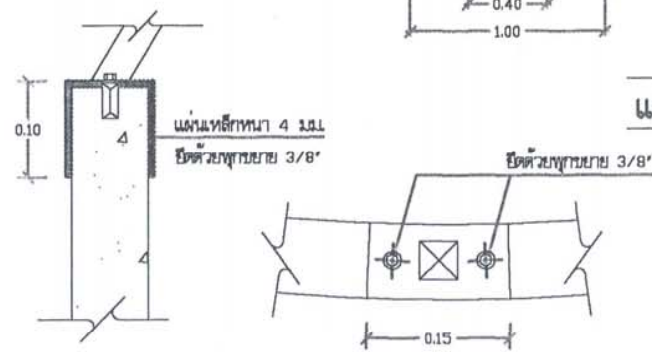
แบบขยายแอร์เรเตอร์ 1:25

แบบขยายบันได 1:25

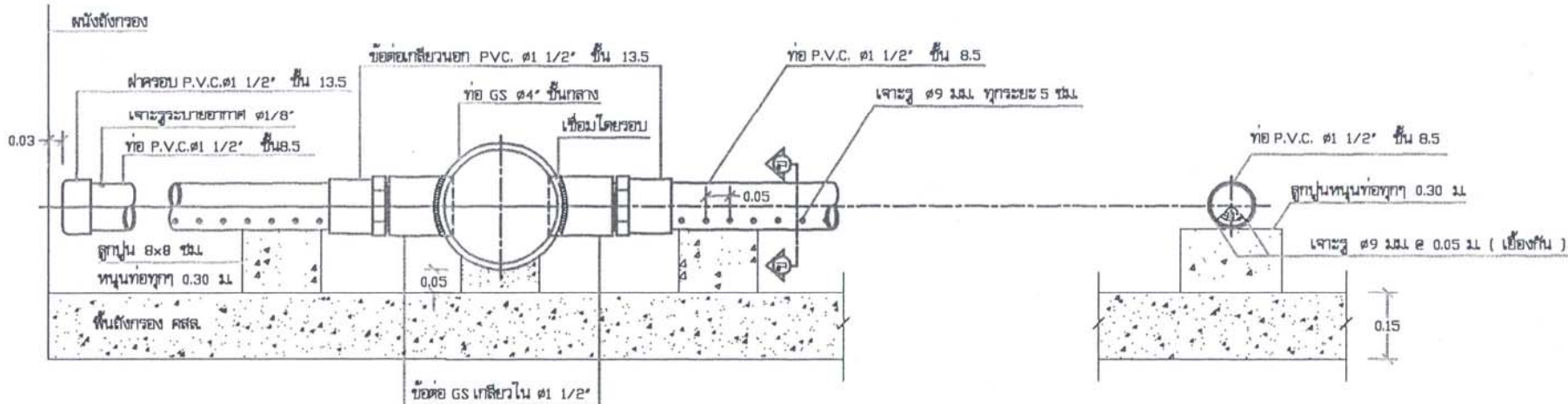

แบบขยายการติดตั้งปลอกเหล็ก GS ๑1" 1:10

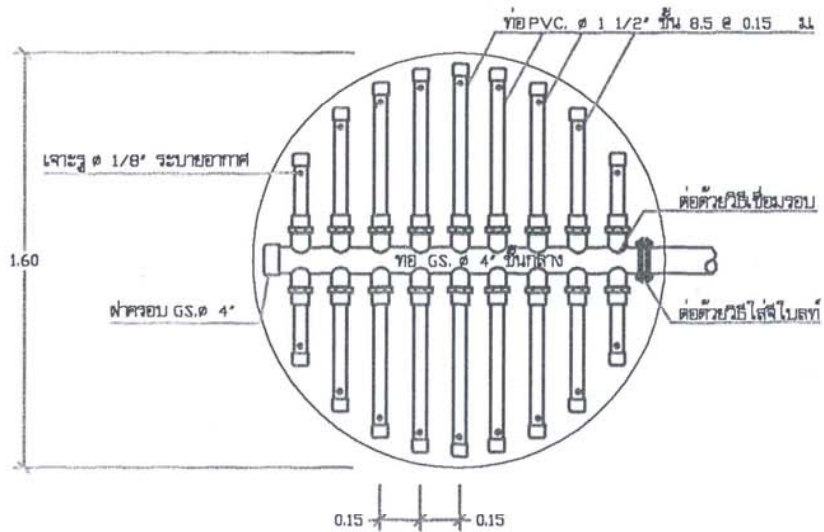
แบบขยายการติดตั้งแอร์เรเตอร์ 1:5

บริษัทที่ 2 จำนวนครั้งที่ 11010 ลงวันที่ ๒๕ 2543				
กองประปาชนบท กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข				
ระบบกรองน้ำบาดาล ขนาด 10 ³ ลิตร/ชม.				
เขียนแบบ	วุฒิ ไชยงาม			มาตราส่วน
ตรวจ	วิภา วัฒนโชติ			1:5, 1:10, 1:25
ตรวจ	กษิต ไททอง			แบบเลขที่
หัวหน้าช่าง	วิไล วัฒนโชติ			แผ่นที่
ช่างออกแบบ	วิไล วัฒนโชติ			11010
ช่างออกแบบ	วิไล วัฒนโชติ			5/5

แบบขยายท่อกำแพง 1:10

รูปตัด ข - ข 1:10

แบบขยายท่อกำแพง 1:20

บริษัท ก่อสร้าง 2 จำนวนเลขที่ 11010 ลงวันที่ ๒๕ ๒๕๖๓				
กองประปาชนบท กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข				
ระบบกรองน้ำบาดาล ขนาด 10 ม./ชม.				
เขียนแบบ	วุฒิ โฉมงาม			มาตรฐาน
ตรวจ	วิภาดา วีระโยธิน			110,1120
วิศวกร	กสิศ ไททอง			แบบเลขที่
หัวหน้าโครงการ	วิโรจน์ วิวัฒน์ประทีป			แผ่นที่
ผอ.กองประปา	วิเชียร ชูวงศ์			11010
				4/5

สภาพปัญหาจากแหล่งน้ำบาดาล

1. สนิมเหล็ก (สีน้ำตาลแดง)
2. สนิมแมงกานีส (สีน้ำตาลดำ)
3. ตะกัรันหินปูนเกาะบนสุขภัณฑ์ (สีขาว)

สภาพปัญหาสนิมเหล็ก และ แมงกานีส

- ท่อส่งน้ำอุดตัน

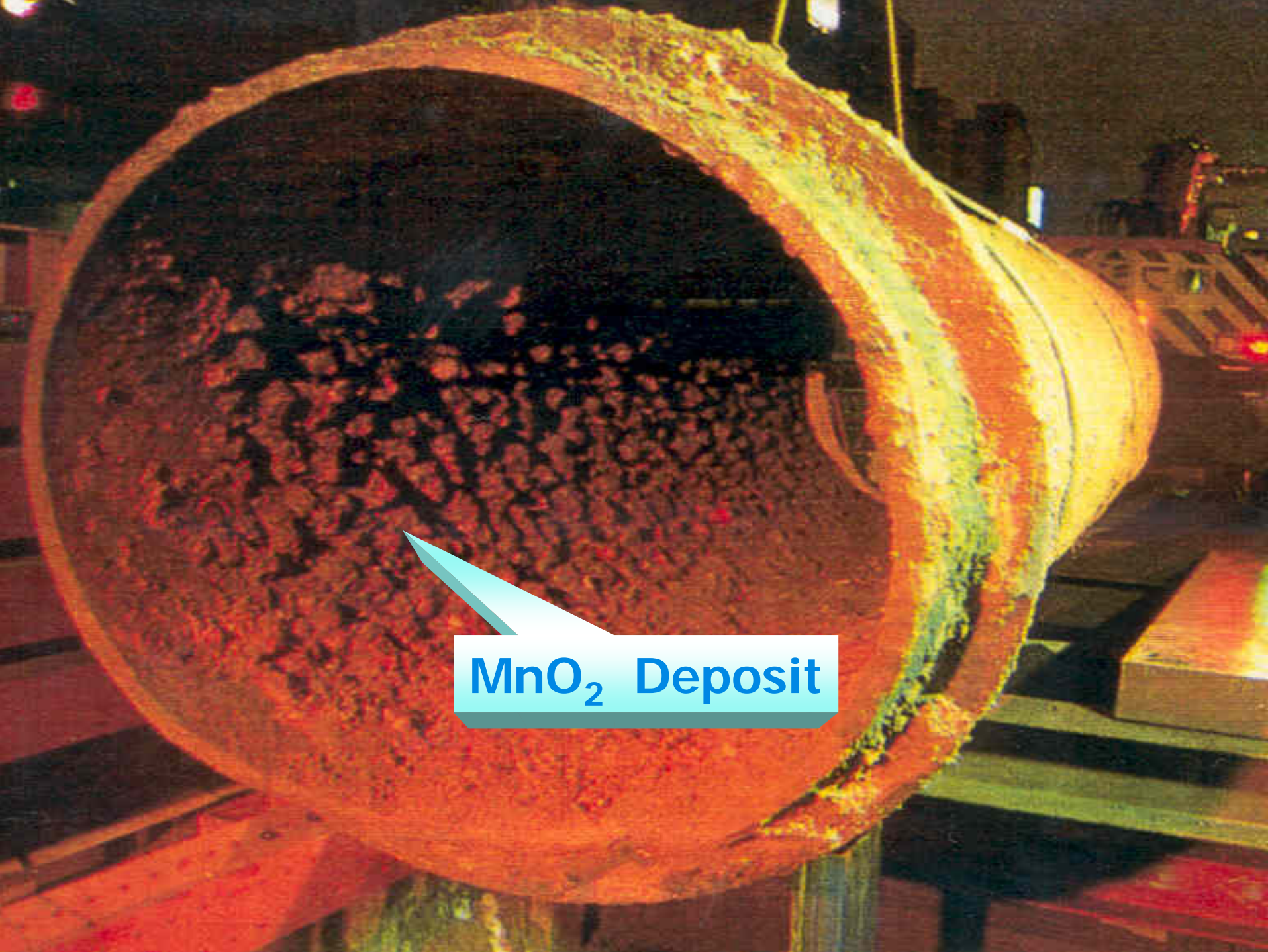

- สูญเสียค่าน้ำจากวาล์วที่ปิดไม่สนิท

- ปริมาณการสูบ - จ่ายน้ำลดลง

MnO₂ Deposit

Aeration/Oxidation for Fe & Mn

ปัญหาสนิมเหล็ก และ แมงกานีส ในน้ำใช้

- เกิดคราบที่สุขภัณฑ์

ปัญหาสนิมเหล็ก และ แมงกานีส ในระบบหล่อเย็น

- สูญเสียพลังงานในการถ่ายเทความร้อน

ปัญหาตะกอนหินปูนบนสุขภัณฑ์

แนวทางการแก้ไขปัญห

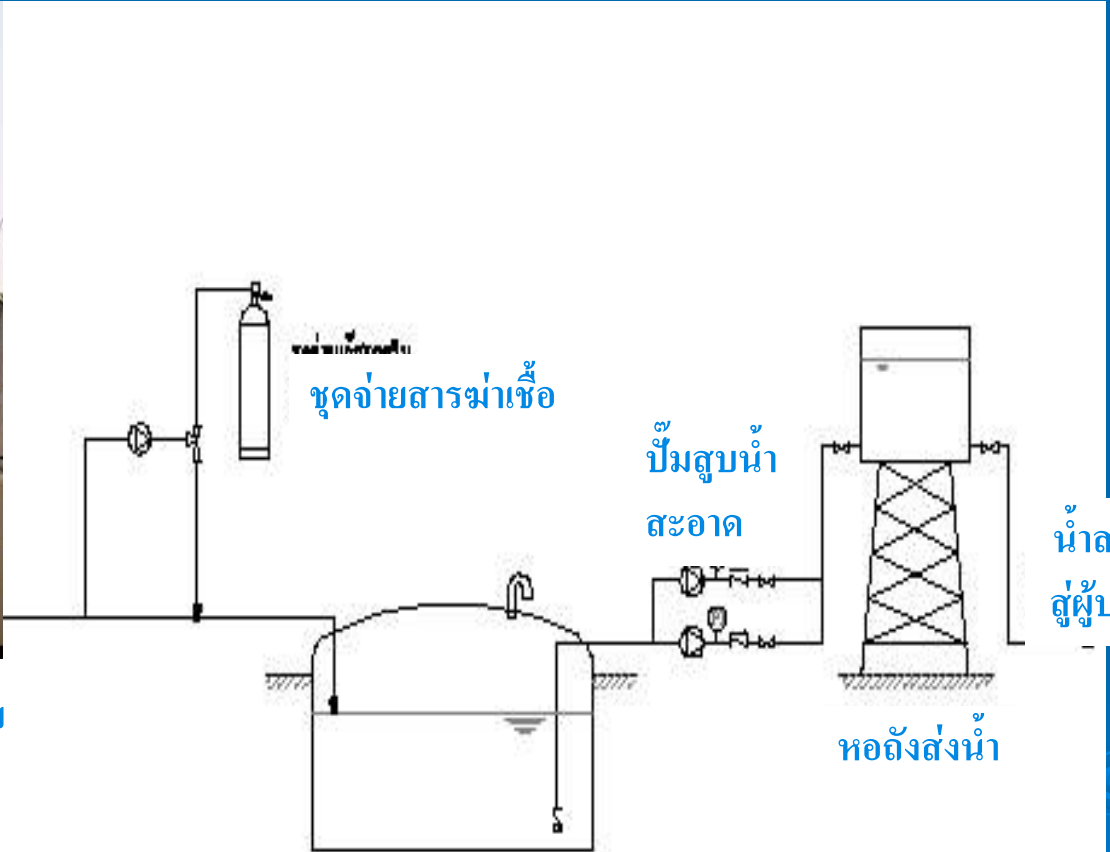
สนิมเหล็ก และ แมงกานีส

1. การเติมอากาศ
2. การตกตะกอนโดยใช้สารเคมี
3. การเติมสารเคมี และกรองด้วยสารกรอง
4. การกรองด้วยสารกรอง (เรซิน)
5. การกรองด้วยเยื่อเมมเบรน (Membrane)
5. การใช้โอโซน Oxidation

ขบวนการตกตะกอนในกำจัดเหล็กและ แมงกานีส แบบเติมอากาศ

ถังตกตะกอน ถังกรองทราย

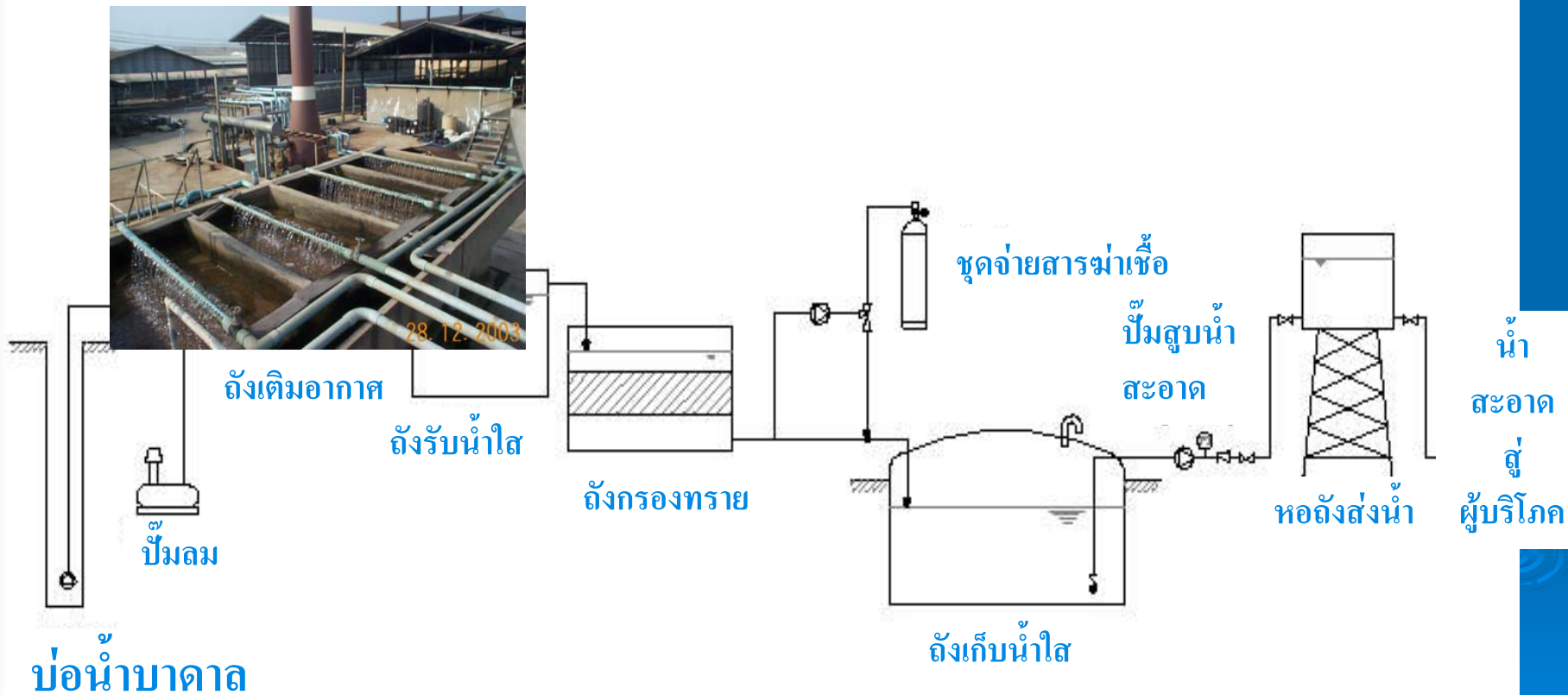

ถังเก็บน้ำใส

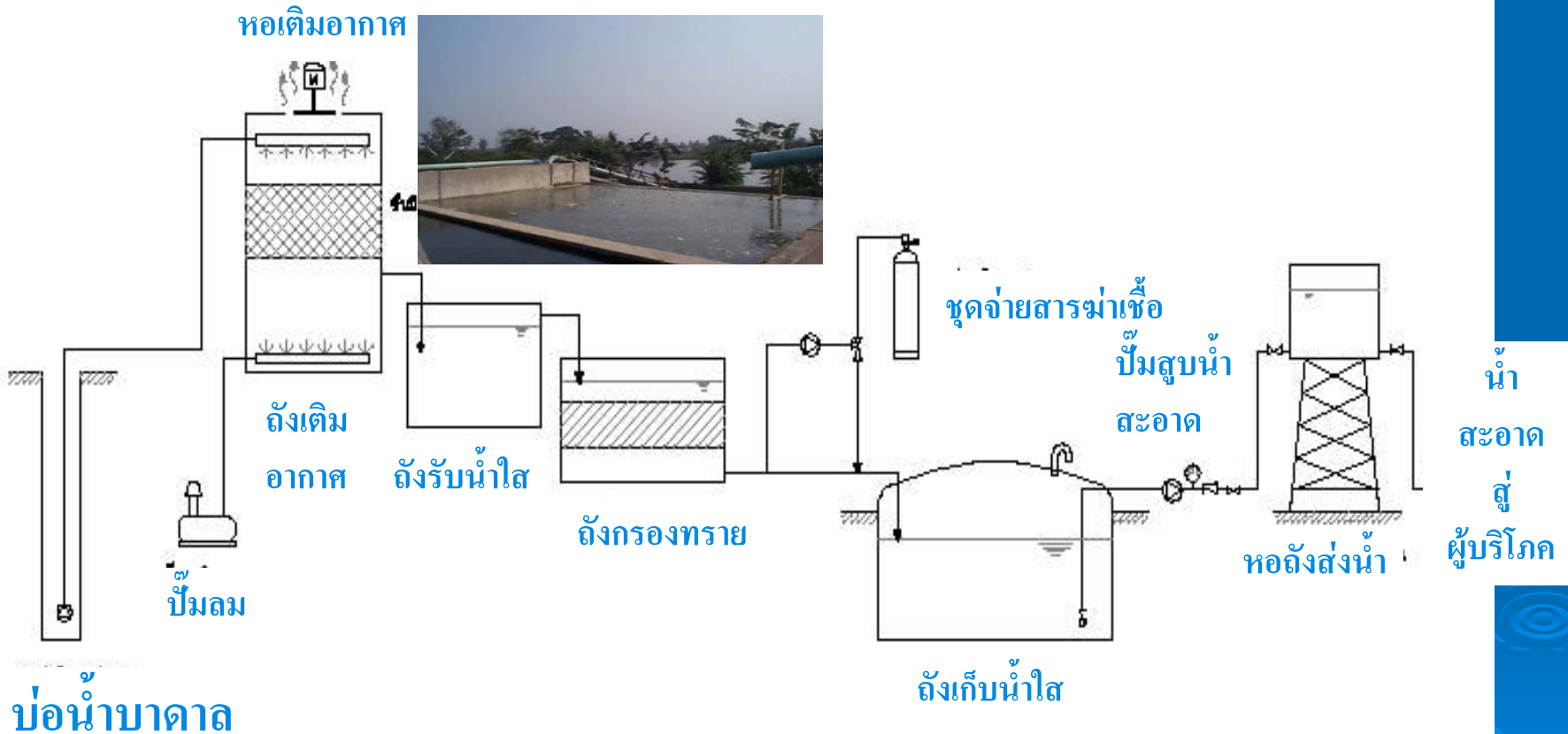
บ่อน้ำบาดาล

น้ำสะอาด
สู่ผู้บริโภค

ขบวนการตกตะกอนในกำจัดเหล็กและ แมงกานีส แบบเติมอากาศ

ขบวนการตกตะกอนในกำจัดเหล็กและ แมงกานีส แบบเติมอากาศ

การบำรุงรักษาหอเติมอากาศและถังกรองน้ำ

1. ทำความสะอาดคราบตะกอนที่อุดตันตามรูอากาศ ไม่สามารถใช้กรดอ่อนๆล้างทำความสะอาดได้เนื่องจากวัสดุทำจากเหล็ก ระยะเวลาที่จะทำความสะอาดขึ้นอยู่กับความสกปรก โดยสังเกตจากจำนวนรูที่น้ำไหลออกมากหรือน้อยในระบอบปกติ ถ้าออกจำนวนรูน้อยแสดงว่าเกิดการอุดตันจากเหล็กและแมงกานีสก็ให้ถอดถาดออกมาทำความสะอาดทำความสะอาด

2. กรณีได้นำที่กรองน้อยกว่าปกติอาจเกิดจาก

การบำรุงรักษาหอเติมอากาศและถังกรองน้ำ(ต่อ)

- การอุดตันบริเวณผิวหน้าทรายกรอง การแก้ไขโดยการล้างหน้าทรายโดยการ **Back wash** (ภาษาชาวบ้านเรียกกระเปิดทราย) หน้าทรายกรองโดยใช้น้ำจากหอถังสูงและใช้จอบขูดผิวหน้าทรายลึกประมาณ **5 – 10 ซม.**ไปเรื่อยๆในขณะที่น้ำไหลล้างจนสะอาด (ล้างทำความสะอาดทุกๆ **1 - 2 เดือน**)
- ตะกอนเหล็กและแมงกานีสไปอุดรูที่กรองน้ำด้านล่างถังกรองทราย การแก้ไขโดยการเคลื่อนย้ายทรายกรองออกจากถังก่อนแล้วลงไปดูที่บริเวณด้านล่างถังแล้วทำการแก้ไขรูที่เกิดการอุดตัน เนื่องจากท่อถังปลาทูที่ใช้ระบายน้ำกรองแล้วทำจากพลาสติก **PVC** ดังนั้นจึงสามารถล้างทำความสะอาดโดยใช้กรดอ่อนๆ **HCl 5 – 10%** ได้

Petroleum
No. 1
No. 2
No. 3
No. 4
No. 5
No. 6
No. 7
No. 8
No. 9
No. 10
No. 11
No. 12
No. 13
No. 14
No. 15
No. 16
No. 17
No. 18
No. 19
No. 20

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

ข้อได้เปรียบเสียเปรียบของ Slow sand filter

ข้อได้เปรียบ

1. การออกแบบและก่อสร้างไม่ยุ่งยาก
2. ไม่ต้องใช้ทักษะมากในการควบคุมระบบ
3. ถ้ามีวัสดุกรองที่หาได้ในท้องถิ่นจะช่วยให้ค่าก่อสร้างต่ำ
4. สิ้นเปลืองค่าสารเคมีน้อยกว่าระบบ Rapid sand filter

ข้อได้เปรียบ(ต่อ)

5. ตะกอนที่เกิดขึ้นมีปริมาณน้อยกว่าและไม่ยุ่งยากต่อ
การกำจัด

6. สิ้นเปลืองพลังงานเดินเครื่องน้อยกว่าระบบ

Rapid sand filter

7. มีอุปกรณ์ควบคุมเครื่องน้อยกว่าและเรียบง่ายกว่า
ระบบ Rapid sand filter

8. Headloss ในถังจะน้อยกว่าระบบ Rapid
sand filter

ข้อเสียเปรียบ

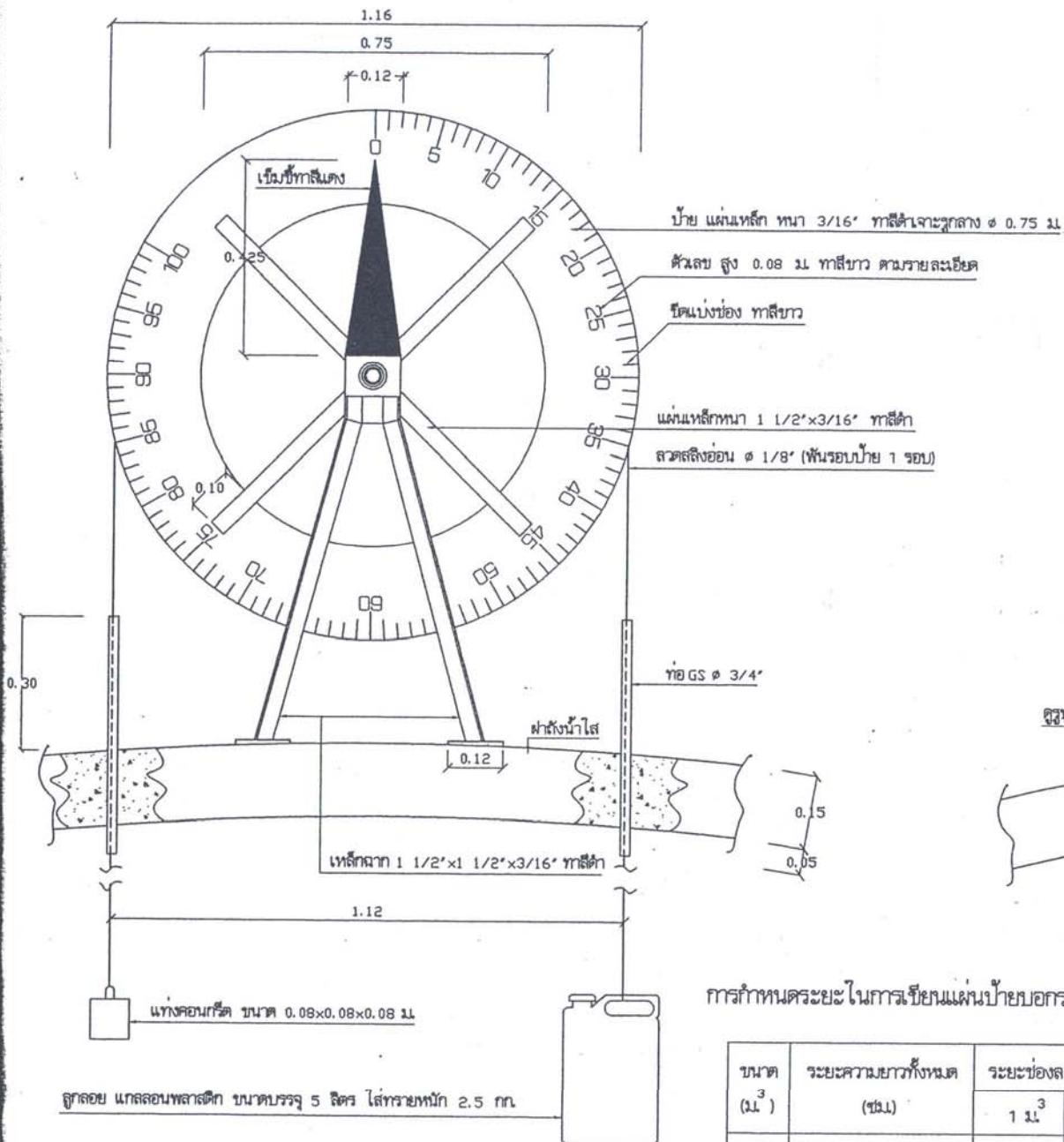
1. ใช้พื้นที่มากกว่าระบบ Rapid sand filter ที่อัตราการกรองเท่ากัน
2. ใช้ปริมาณสารกรองมากกว่า
3. ถ้ามีความขุ่นเพิ่มขึ้น โดยทันทีจะทำให้กลไกการกรองน้ำเสียไป
4. การนำทรายกรองมาล้างนอกถังต้องหยุดระบบกรอง ทำให้สิ้นเปลืองเวลามาก

ข้อเสียเปรียบ (ต่อ)

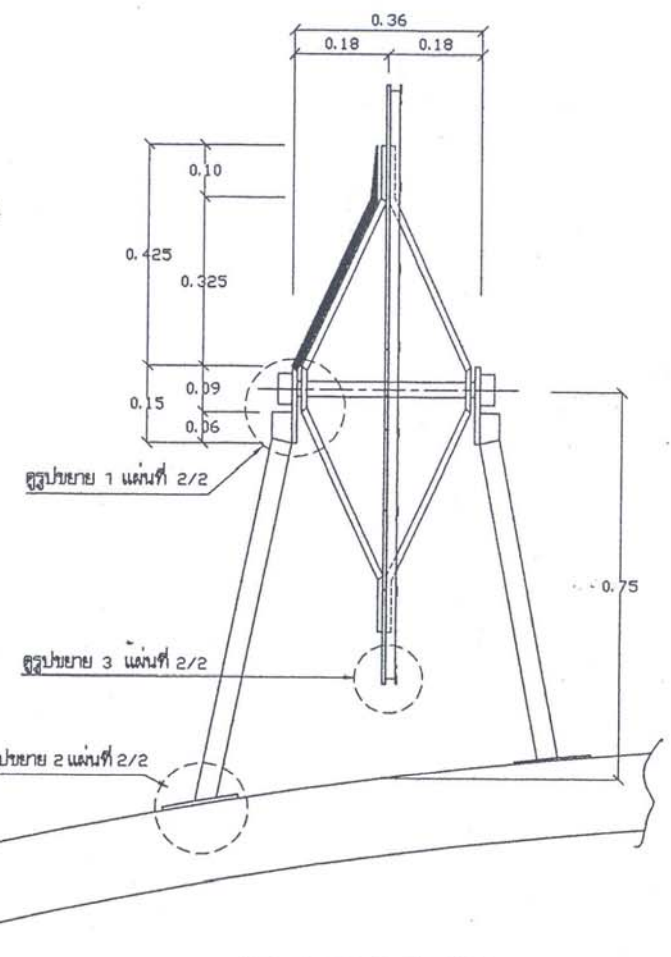
5. เกิดสาหร่ายในถังกรองได้ง่ายถ้ามีแสงแดดและสารอาหารในน้ำคิบบมากพอ
6. ต้องใช้เวลาปรับสภาพการกรองในตอนเริ่มทำการกรองค่อนข้างนาน

รูปด้านหน้า 1:10

รูปด้านข้าง 1:10

การกำหนดระยะในการเขียนแผ่นบ้ายบอกระดับน้ำในถัง

ขนาด (ม. ³)	ระยะความยาวทั้งหมด (ซม.)	ระยะช่องละ (ซม.)	
		1 ม. ³	5 ม. ³
100	300.00	3.00	15.00

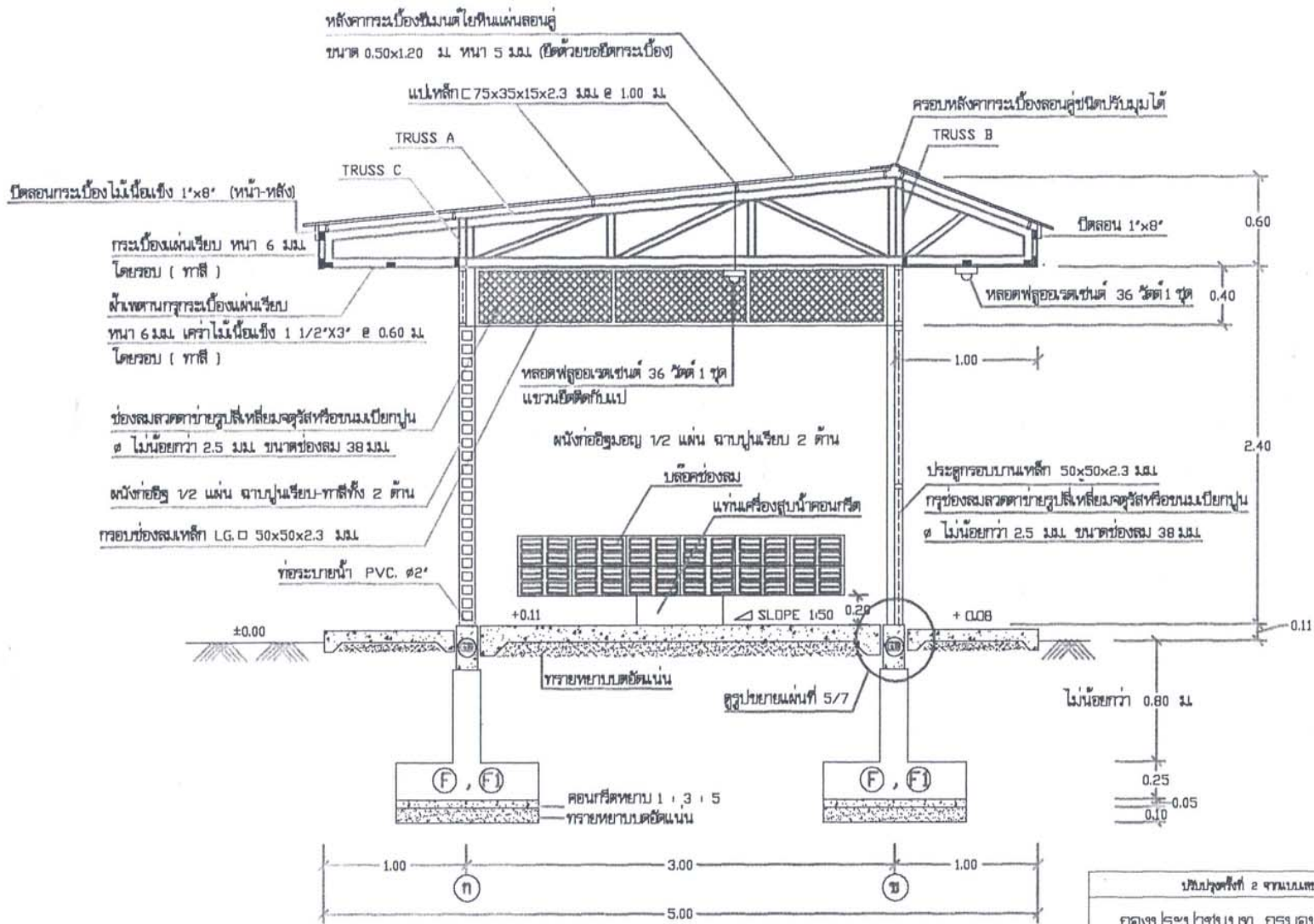
บริษัทครั้งที่ 1 จำนวนครั้งที่ 4006 ครั้งที่ ๒๓ ๔๒				
กองประปาขบวนท กรมอนนชัย กระทรวงสาธารณสุข				
บ้ายบอกระดับน้ำในถังน้ำใส				
เขียนแบบ	ทอ โฉมงาม	๕๓.๙๒	๕๓.๙๒	มาตรฐาน
ตรวจ	วิเศษ วิเศษโยธิน	๕๓.๙๒	๕๓.๙๒	๑:10
วิศวกร	กมลทิ โททอง	๕๓.๙๒	๕๓.๙๒	แบบเลขที่
หัวหน้ากลุ่มงาน	วิเศษ วิเศษโยธิน	๕๓.๙๒	๕๓.๙๒	แผ่นที่
เลขที่แบบ	๕๓.๙๒	๕๓.๙๒	๕๓.๙๒	4006/2 1/2

การบำรุงรักษาถังเก็บน้ำสะอาด

1. ทำการล้างทำความสะอาดทุกๆ 6 เดือน เนื่องจากระบบผลิตใช้น้ำบาดาล ดังนั้นโอกาสที่ตะกอนแมงกานีสจะเกิดขึ้นในถังเก็บน้ำสะอาดจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้มาก **เนื่องจากการใช้หอเติมอากาศประสิทธิภาพในการกำจัดแมงกานีสได้น้อยมากเนื่องจากต้องใช้เวลานานกว่าแมงกานีสจะตกตะกอน** ดังนั้นโอกาสที่แมงกานีสจะหลุดออกมาจากถังกรองในรูปแมงกานีสละลายน้ำจึงมีมาก ประกอบกับระบบผลิตต้องมีการจ่ายคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อโรคก่อนลงไปเก็บในถังเก็บน้ำสะอาด ดังนั้นคลอรีนที่เติมลงไปจะไปทำปฏิกิริยากับแมงกานีสแล้วตกตะกอนลงมาสะสมอยู่ในถังดังกล่าว

การบำรุงรักษาถังเก็บน้ำสะอาด(ต่อ)

2. การทำความสะอาดโดยใช้น้ำสะอาดจากหอถังสูง ซึ่งมีแรงดัน
มากๆฉีดด้วยสายยางแล้วใช้ปั๊มไคโวลต์หรือปั๊ม **submerge**
ดูดน้ำตะกอนแมงกานีสและเหล็กออกไปกำจัด

รูปตัด ก - ก 1 : 30

หมายเหตุ : กรณีสถาปนิกตรวจสอบคืนผลปรากฏว่าต้องตอกเข็มให้ใช้ฐานราก F1, กั้น, ตามแบบขยายแผ่นที่ 6/7

บริษัทที่ ๒ ถนนเลขที่ 10002 ถนนที่ ๕๘ 2543

กองประปาชนบท กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

โรงสูบน้ำแบบ ข.

เขียนแบบ	สุวิ ไชยมาน			มาตราส่วน
ตรวจ	เนติกา วิริยะโยธิน			1:30
วิศวกร	กสิศ ไททอง			แบบเลขที่
หัวหน้าช่างงาน	วิจิตร วิวัฒน์ชัยมงคล			แผ่นที่
สถาปนิกประจำ	วิเชียร จุ่งรุ่งเรือง			10002 3/7

ด้านหนึ่งติดตั้งตู้ควบคุมมอเตอร์ไฟฟ้า ของเครื่องสูบน้ำท่อยิ่ง

ชนิด 3 เฟส หรือ 1 เฟส รายละเอียดดูตามรายละเอียด

ตามรายการเฉพาะแห่ง

ท่อร้อยสายไฟ PVC ๑/๒" ต่อไปเครื่องสูบน้ำ
แบบ SUBMERSIBLE PUMP

สายไฟฟ้าแรงต่ำจากภายนอก

สะพานไฟCUT OUT
หรืออุปกรณ์ที่กำหนด
ตามรายการเฉพาะแห่ง

สวิทช์เปิด-ปิด ๓ ขั้วรับไฟฟ้า
แบบดึงขี้นลงหนึ่ง
(ดูรายละเอียด)

ด้านหนึ่งติดตั้ง
ตู้ควบคุมมอเตอร์ไฟฟ้า ของเครื่องสูบน้ำ ขนาด
แบบ SUBMERSIBLE PUMP ชนิด 3 เฟส หรือ 1 เฟส
รายละเอียดตามรายการเฉพาะแห่ง
มอเตอร์ไฟฟ้ากับเครื่องสูบน้ำท่อยิ่ง

แท่นเครื่องคอนกรีต ขนาด 0.50x0.60x0.20 ม.

ด้านหนึ่งและระยะให้ดูแบบแปลนพื้น

ตามแบบทฤษฎีที่เลือกใช้

แท่นเหล็กสำหรับติดตั้งเครื่องสูบน้ำ
และมอเตอร์ไฟฟ้า

รายละเอียดสวิทช์ ๓ ขั้วรับไฟฟ้า

- สวิทช์ เปิด-ปิด แบบดึงขี้นลงหนึ่ง ขนาด 10 แอมแปร์ 240 โวลท์
- ติดตั้งสูงจากพื้น 1.20 ม. ในลักษณะตามส่วนล่างไฟจะเปิด
- กดส่วนบนไฟจะปิด
- ๓ ขั้วรับไฟฟ้าแบบดึงขี้นลงหนึ่ง
- ขนาด ๗ แอมแปร์ 240 โวลท์
- ชนิด 3 ขั้ว ใช้ได้ทั้งระบบ

หน้าจากท่อเหล็กกลมภายใน ๑/๒"

ประตุน้ำทองเหลือง ๑/๒"

กรวยกรองน้ำขี้เหล็กกลมเหล็กภายใน ๑/๒"

สามทางเหล็กภายใน ๑/๒"

นิลปีด ๑/๒"

เกจวัดความดันท่อ (PRESSURE GAUGE) ขนาด 0-60 PSI

ประตุน้ำเหล็กหล่อหน้าจาน ๑/๒"

ข้อโค้ง 45° เหล็กหล่อหน้าจาน ๑/๒"

ประตุน้ำทองเหลือง ๑/๒"

เข็มนาฬิกาเหล็กหล่อหน้าจาน ๑/๒"

สามทางเหล็กหล่อหน้าจาน ๑/๒"

ท่อเหล็กภายใน ๑/๒" (คัตน้ำเงิน) ต่อหน้าจานเหล็กหล่อ

ข้อโค้ง 90° เหล็กหล่อหน้าจาน ๑/๒"

ข้อปลอกขนาด ๑/๒" หรือขนาดเหมาะสมกับข้อทางชุด

ข้อโค้ง 45° เหล็กภายใน ๑/๒" ขนาดเท่าทางชุดของเครื่องสูบน้ำ

ข้อลดขนาดเหล็กภายใน ๑/๒" เท่าทางชุดจากถังน้ำใส

และเท่าทางชุดของเครื่องสูบน้ำ

ข้อเส้นเหล็กภายใน ๑/๒" ขนาดเท่าทางชุดจากถังน้ำใส

ต่อด้วยหน้าจานเหล็กหล่อ กรณีท่อสูบน้ำเล็กกว่า ๑/๒" ใช้โบลท์

สามทางเหล็กหล่อหน้าจาน ๑/๒" ๓ ด้าน ๑/๒"

ข้อลดเหล็กหล่อหน้าจาน ๒ ด้าน ๑/๒" ด้านลดขนาดเท่าทางส่งของเครื่องสูบน้ำ

รูปที่ 1

รูปที่ 2

ท่อร้อยสายไฟทองแดง PVC ๑/๒" สายไฟฟ้าทองแดง

เส้นที่หน้าตัด 4 มม. ต่อลงดินพร้อมยึดดินทางทองแดง (GROUND ROD)

ที่ฝังไว้ใต้พื้นภายในโรงสูบน้ำ

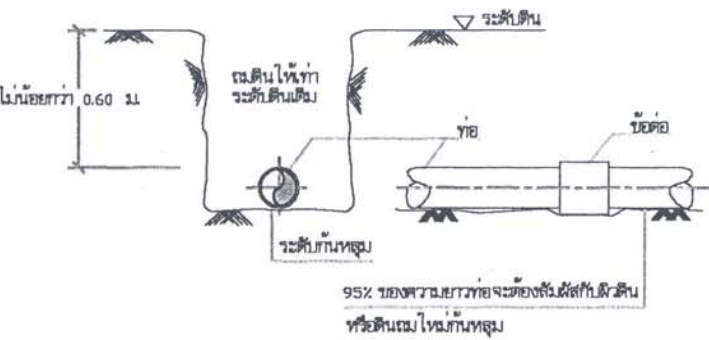
ท่อจ่ายน้ำยาลดขี้น คอเข้าเส้นท่อขึ้นท่อยิ่งสูง หรือตามแบบแปลนระบุไว้เป็นอย่างอื่น

หมายเหตุ การติดตั้งรูปเดียวไว้ดำเนินการเฉพาะรูปที่ 1

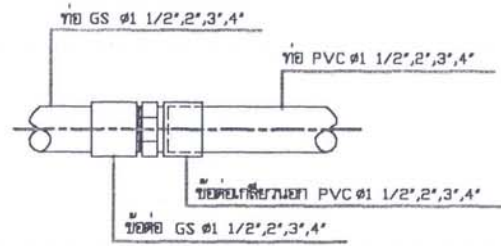
ท่อน้ำภายในโรงสูบน้ำท่อเหล็กภายใน ๑/๒" ต่อเชื่อมกับท่อจ่ายน้ำจากท่อยิ่งสูง เพื่อใช้สำหรับไล่อากาศออกจากเครื่องสูบน้ำท่อยิ่ง และใช้ผสมลงขี้น หรืออื่น ๆ

วันที่จัดทำที่ 2 จำนวนอยู่ที่ ๓๐๑/๑ ลงวันที่ กค ๒๕๖๓			
กองประสานงาน กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข			
การประสานงานภายในโรงสูบน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำแบบท่อยิ่งและตู้ควบคุม			
เขียนแบบ	จตุร ใจงาม		มาตราส่วน 1:20
ตรวจ	นพิตรา พิเศษโยธิน		
วิศวกร	กฤษิต ไททอง		แบบเลขที่ / แผ่นที่
หัวหน้าช่างงาน	วิวัฒน์ วัฒนชัยแสง		
พนักงานประจำ	นพิตรา จุฑางัง		4004/1 1/1

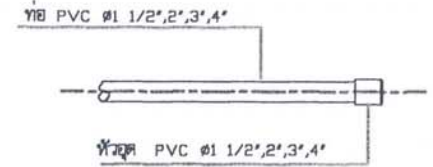

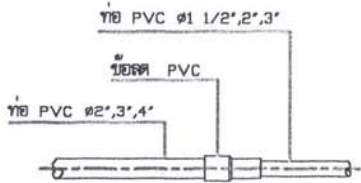
1. แบบการวางท่อทั่วไป

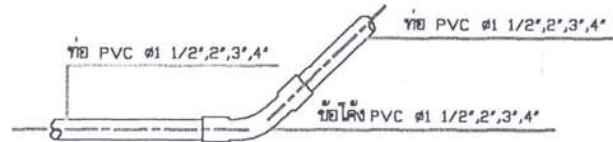
2. แบบการต่อท่อ GS กับท่อ PVC $\phi 1/2, 2, 3, 4$ "

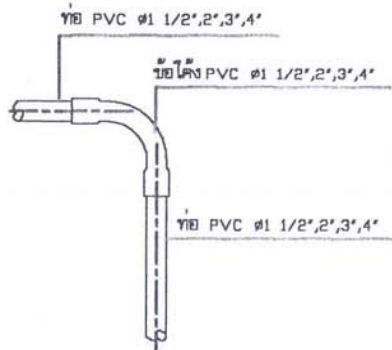
3. แบบการต่อหัวท่อ PVC

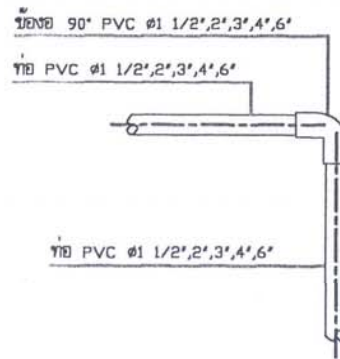
4. แบบการต่อข้อต่อ PVC

5. แบบการต่อข้อโค้ง 22 1/2°, 45° PVC

6. แบบการต่อข้อโค้ง 90° PVC

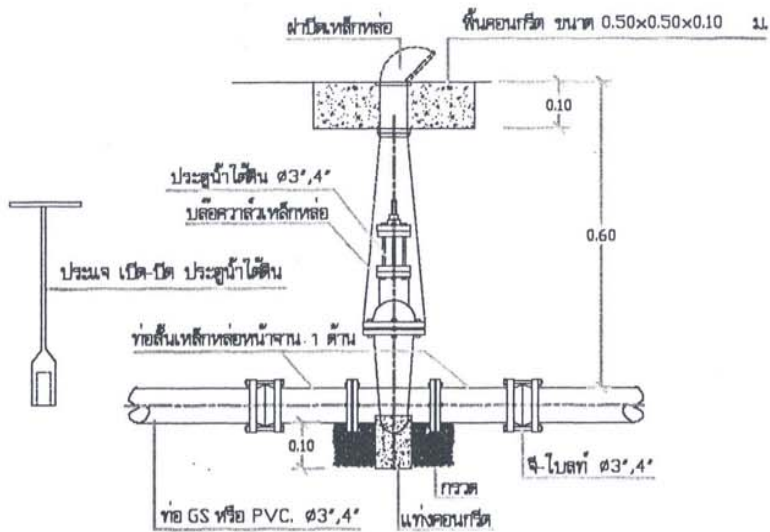

7. แบบการต่อข้อโค้ง 90° PVC

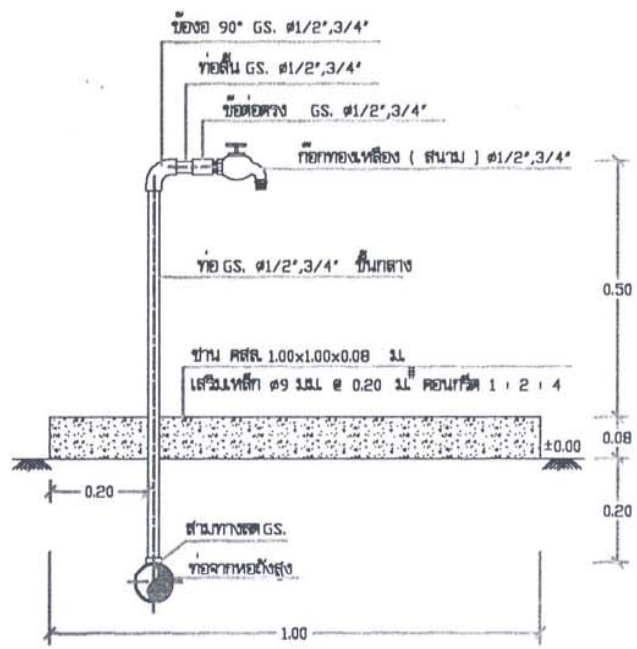
หมายเหตุ

1. หากมีรายการต่อประสาทรหัสที่ระบุไว้ข้างต้นหรือแตกต่างจากแบบแปลนนี้ ผู้ว่าจ้างขอสงวนสิทธิ์ ให้ช่างผู้ปฏิบัติงานมีประสบการณ์ ศูนย์อนามัยที่จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้รับผิดชอบ
2. ท่อ PVC. เป็นชั้น 8.5
3. ท่อ GS. เป็นชนิดหนาปานกลาง (ตามมาตรฐาน มอก. 277-2532)
4. อุปกรณ์ข้อต่อ PVC. ทุกชนิดเป็นชั้น 13.5
5. การต่อท่อ GS. เข้ากับอุปกรณ์ประสาทรหัสเดียวกัน เช่น ข้อต่อ ข้อโค้ง สามทาง ให้ใช้ข้อต่อที่มีเกลียวขนาด 11 เกลียว/นิ้ว เว้นแต่แบบแปลนกำหนดไว้เป็นแบบอื่น

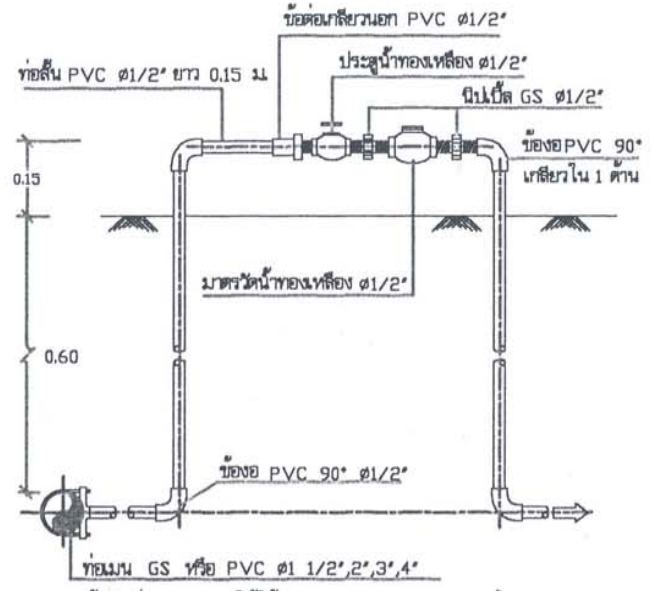
ปรับปรุงครั้งที่ 2 จากแบบครั้งที่ 4001 ลงวันที่ ก.พ. 2543				
กองประปาชนบท กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข				
แบบแสดงการประสานท่อและอุปกรณ์				
เขียนแบบ	ทูลี โฉมงาม			มาตรฐาน
ตรวจ	วิภาดา วิเศษโสม			
วิศวกร	กมลทิศ ไททอง			แบบเลขที่
วิศวกรผู้ปฏิบัติงาน	วิวัฒน์ วิเศษชัยสงค์			แผ่นที่
สถาปนิกประจำ	วิเชียร ชูวงศ์เรือง			4001 1/5

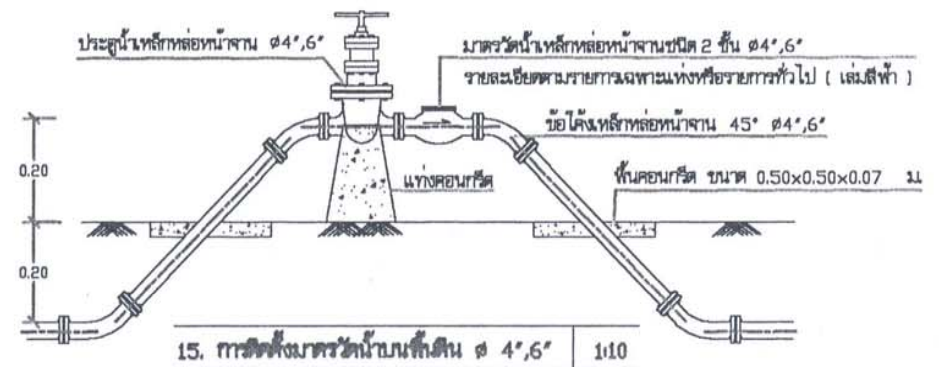
12. แบบการติดตั้งประตุน้ำใต้ดิน 1:10

14. แบบขยายการติดตั้งก้านน้ำทองเหลือง 1:10

13. การติดตั้งมาตรวัดน้ำ ๑ 1/2" 1:10
 ถ้าเป็นท่อเมน GS ให้ใช้ดินแยก
 ถ้าเป็นท่อเมน PVC ให้ใช้สามทางตต

15. การติดตั้งมาตรวัดน้ำบนพื้นดิน ๑ 4',6" 1:10

บริษัท 2 จม. ม. 4001 ลงวันที่ ก.ค. 2543				
กองประปาชนบท กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข				
การประสานท่อและอุปกรณ์ประปา				
เขียนแบบ	วุฒิ ไชยชม			มาตรฐาน
ตรวจ	วิจิตร วิเศษ			1:10
วิศวกร	กมลทิพย์ ไททอง			แบบเลขที่
หัวหน้างาน	วิไลชัย วิเศษ			แผ่นที่
สถาปนิก	วิไลชัย วิเศษ			4001
	วิไลชัย วิเศษ			3/5